

საზოგადოებასთან ურთიერთობის მნიშვნელობა საჯარო მმართველობაში და მისი მდგომარეობა საქართველოში

DOI:10.36962/ECS106/1-2/2024-7

ელენე მარგალიტაძე
სტუ დოქტორანტი.
Email: margalitadzeelene@yahoo.com

ოთარ ბაღათურია
სტუ ასოცირებული პროფესორი,
otar.baghaturia@gmail.com

რეზიუმე

თანამედროვე სამყაროში, ქვეყნის ეკონომიკური, სოციალური, პოლიტიკური, ტექნოლოგიური და კულტურული განვითარება არსებითად არის დამოკიდებული საინფორმაციო საკომუნიკაციო პროცესების მეცნიერულ ცოდნასა და სახელმწიფო სტრუქტურებში მათ გამოყენებაზე. ეფექტიანი საჯარო მმართველობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პირობაა სახელმწიფო სტრუქტურებში საზოგადოებასთან ურთიერთობის საქმიანობის წარმოება და მისი, როგორც საინფორმაციო-საკომუნიკაციო პროცესებისა და უკუკავშირის სისტემის გამოყენება.

იმ შემთხვევაში, თუ საჯარო ინსტიტუტებში არ არის ანგობილი ინფორმაციის დროული მიწოდებისა და უკუკავშირის სისტემა, საზოგადოებაში ჩნდება გაურკვეველობა და გაცნობიერების დეფიციტი მოსალოდნელი პერსპექტივებისა და შედეგების მიმართ, ამ დროს თავს იჩენს სახელისუფლებო ინსტიტუტებისადმი გაუცხოება და ყალიბდება უნდობლობა მათ მიერ შემუშავებული პროგრამებისა და რეფორმების მიმართ. ასეთი ვითარება კი ხელს უწყობს საზოგადოებასთან ურთიერთობაში კრიზისული სიტუაციების ჩამოყალიბებას, რაც იმას ნიშნავს, რომ ინფორმაციის ნაკლებობა იწვევს საზოგადოების შეშფოთებას ისეთი პრობლემისა თუ საკითხის მიმართ, რომელიც შესაძლოა რეალურად არც კი არსებობდეს, მიუხედავად ამისა, ის ხდება მუდმივი განხილვის საგანი, რის შედეგადაც მის ირგვლივ ყალიბდება ნეგატიური საზოგადოებრივი აზრი.

ეს არის ცოცხალი და შეუქცევადი პროცესი, რომელიც ნოყიერ ნიადაგს უქმნის რეალური კრიზისის ჩამოყალიბებას. ამ დროს ხელისუფლების მხრიდან სასიცოცხლოდ აუცილებელია მუდმივად შეავსოს საინფორმაციო სივრცე საზოგადოებისათვის საინტერესო თუ აუცილებელი ინფორმაციით, შეისწავლოს საზოგადოებრივი აზრი, იზრუნოს რეპუტაციის მართვაზე, უზრუნველყოს ინფორმაციის გამჭვირვალობა, ხელმისაწვდომობა და აწარმოოს ორმხრივი ეფექტიანი კომუნიკაცია.

საკვანძო სიტყვები: საზოგადოებასთან ურთიერთობა, დემოკრატიული მმართველობა, პიარის ეფექტიანობა, საჯარო მმართველობა.

ძირითადი ტექსტი

„ხალხისთვის მისაღები ხელისუფლება, ხალხისთვისვე გასაგები ინფორმაციის, ანდა, მისი მოპოვების საშუალების გარეშე, სხვა არაფერია, თუ არა ფარსისა ან ტრაგედიის, ან იქნებ სულაც, ორივეს პრელუდია“ (ჯეიმს მედისონი.)

საქართველოში უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში განხორციელებულმა კარდინალურმა ცვლილებებმა დიდი გავლენა იქონია თანამედროვე საქართველოს საზოგადოებრივი ცხოვრების თითქმის ყველა სფეროზე. დღეს ქვეყანაში მიმდინარეობს პოლიტიკური სისტემის დემოკრატიზაციისა და სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირების პროცესი. დაიწყო ხელი-

სუფლებასა და საზოგადოებას შორის თვისობრივად ახალი ტიპის ურთიერთობების ჩამოყალიბების ეტაპი.

საზოგადოების ნდობისა და მხარდაჭერის მოპოვება შესაძლებელია მხოლოდ იმ პირობებში, როცა ხელისუფლება მონოდებულია ანარმოს გამჭვირვალე და ობიექტური საინფორმაციო-საკომუნიკაციო პოლიტიკა, რაც იმას ნიშნავს, რომ მთავრობა ითვალისწინებს მისი სამიზნე აუდიტორიის პრიორიტეტულ ინტერესებს სახელმწიფო პოლიტიკის გატარებისას და ამავდროულად, ის მზად არის საზოგადოებას მიაწოდოს მართებული ინფორმაცია ქვეყანაში მიმდინარე პროცესების, გადაწყვეტილებების, რეფორმების, პრობლემების, საშიშროებისა და თუ პერსპექტივების შესახებ.

სწორი პიარ საკომუნიკაციო პოლიტიკა სწორედ სამიზნე აუდიტორიის ინტერესების ცოდნას და შემდეგ მასზე მორგებულ საკომუნიკაციო პოლიტიკის შემუშავებას გულისხმობს. სწორედ ესაა უკუკავშირი საზოგადოებასთან - როცა ზუსტად იცი რას ელის შენგან მოსახლეობა და სწორედ იმას სთავაზობ, რაც მის ინტერესებს დააკმაყოფილებს. სამიზნე აუდიტორიის პრიორიტეტული ინტერესების გაგება ეფექტიანი კომუნიკაციის ფუნდამენტს წარმოადგენს.

საქართველოში საზოგადოებასთან ურთიერთობას (Public Relations), როგორც პროფესიული საქმიანობის სფეროს, საკმაოდ მწირი გამოცდილება აქვს. თუმცა საგულისხმოა, რომ დღეს „პიარი“ დიდი პოპულარობით სარგებლობს და თითქმის ყველა სფეროში აქტიურად გამოიყენება. მიუხედავად ამისა, კონტექსტი, რომელიც ამ სიტყვის უკან დგას, უმეტეს შემთხვევაში სრულიად ცდება ნამდვილ არსს და ხშირ შემთხვევაში მკვეთრად გამოხატულ ნეგატიურ ხასიათს ატარებს. ეს ყოველივე კი განპიროვნებულია იმით, რომ რეკლამა ხშირად ერევათ პროპაგანდაში.

საქართველოს დღევანდელმა ხელისუფლებამ მმართველობაში მოსვლისთანავე შეასუსტა საჯარო მმართველობაში საზოგადოებასთან ურთიერთობის საქმიანობა. ეს მიდგომა, ერთი მხრივ, განაპირობებული იყო წინა ხელისუფლების მიერ დანერგილი საკომუნიკაციო პრაქტიკით, სადაც საზოგადოებასთან ურთიერთობის უმთავრეს ამოცანას ხელისუფლების პოპულისტური მიზნების დაკმაყოფილება და პროპაგანდა წარმოადგენდა. მეორე მხრივ კი შეიძლება ითქვას, რომ მოქმედმა ხელისუფლებამ საზოგადოებასთან ურთიერთობა გააიგივა რეკლამასთან. ნებისმიერ შემთხვევაში, ამგვარი დამოკიდებულების მიზეზია საზოგადოებასთან ურთიერთობის სფეროს შესახებ ჩამოყალიბებული უარყოფითი სტერეოტიპები და არასაკმარისი ცოდნა - გაცნობიერებულობა.

ფაქტია, რომ საჯარო მმართველობაში საზოგადოებასთან ურთიერთობის საქმიანობის შესუსტებამ, გავლენა იქონია ხელისუფლებასა და საზოგადოებას შორის ორმხრივი კომუნიკაციის პროცესზე. თავის მხრივ კი, მოსახლეობა, რომელმაც სასიკეთო ცვლილებების მოლოდინით და წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულების იმედით კოალიციის სასარგებლოდ გააკეთა არჩევანი, ერთგვარ ინფორმაციულ ვაკუუმში აღმოჩნდა.

იმ შემთხვევაში, თუ საჯარო ინსტიტუტებში არ არის ანყობილი ინფორმაციის დროული მონოდებისა და უკუკავშირის სისტემა, საზოგადოებაში ჩნდება გაურკვევლობა და გაცნობიერების დეფიციტი მოსალოდნელი პერსპექტივებისა და შედეგების მიმართ, ამ დროს თავს იჩენს მოქალაქეების გაუცხოება სახელისუფლებო ინსტიტუტებისადმი და ყალიბდება უნდობლობა მათ მიერ შემუშავებული პროგრამებისა და რეფორმების მიმართ. ასეთი ვითარება ხელს უწყობს საზოგადოებასთან ურთიერთობაში კრიზისული სიტუაციების ჩამოყალიბებას-რაც იმას ნიშნავს, რომ ინფორმაციის ნაკლებობა ინვესტს საზოგადოების შემფოთებას ისეთი პრობლემისა თუ საკითხის მიმართ, რომელიც შესაძლოა რეალურად არც კი არსებობდეს, მიუხედავად ამისა, ის ხდება მუდმივი განხილვის საგანი, რის შედეგადაც მის ირგვლივ ყალიბდება ნეგატიური საზოგადოებრივი აზრი.

ეს არის ცოცხალი და შეუქცევადი პროცესი, რომელიც ნოყიერ ნიადაგს უქმნის რეალური კრიზისის ჩამოყალიბებას. ამ დროს ხელისუფლების მხრიდან სასიცოცხლოდ აუცილებელია მუდმივად შეავსოს საინფორმაციო სივრცე საზოგადოებისათვის საინტერესო ინფორმაციით, შეისწავლოს საზოგადოებრივი აზრი, იზრუნოს რეპუტაციის მართვაზე, უზრუნველყოს ინფორმაციის გამჭვირვალობა, ხელმისაწვდომობა და ანარმოს ორმხრივი კომუნიკაცია.

დასკვნა

სტატიაზე მუშაობისას გამოყენებული მასალის მიმოხილვა ცხადყოფს, რომ საჯარო მმართველობაში საზოგადოებასთან ურთიერთობის საქმიანობის შესუსტებამ, უარყოფითი გავლენა იქონია სახელისუფლებლო ინსტიტუტებისა და საზოგადოებას შორის ორმხრივი კომუნიკაციის პროცესზე.

იმ შემთხვევაში, თუ სახელისუფლებლო ინსტიტუტებში არ არის ანყობილი ინფორმაციის დროული მიწოდებისა და უკუკავშირის სისტემა, საზოგადოებაში ჩნდება გაურკვეველობა მოსალოდნელი პერსპექტივებისა და შედეგების მიმართ, იწყება მოქალაქეების გაუცხოვება სახელისუფლებლო ინსტიტუტებისადმი და ყალიბდება უნდობლობა მათ მიერ შემუშავებული პროგრამებისა თუ რეფორმების მიმართ. ასეთი ვითარება ხელს უწყობს საზოგადოებასთან ურთიერთობაში კრიზისის განვითარებას - რაც იმას ნიშნავს, რომ ინფორმაციის ნაკლებობა ან დეზინფორმაცია იწვევს საზოგადოების შეშფოთებას ისეთი საკითხებისა და პრობლემების მიმართ, რომელიც შესაძლოა რეალურად არც კი არსებობდეს, მიუხედავად ამისა, ის ხდება მუდმივი განხილვის საგანი, რის შედეგადაც მის ირგვლივ ყალიბდება ნეგატიური საზოგადოებრივი აზრი. ამიტომ აუცილებელია რომ, საზოგადოებასთან ურთიერთობა განისაზღვროს, როგორც თანამედროვე პოლიტიკურ-მმართველობითი მოვლენა, რომელიც ხელს უწყობს დემოკრატიული მმართველობის სისტემის ფორმირებას, ახდენს ზეგავლენას მთავრობის წევრებისა და საზოგადოების ურთიერთქმედებაზე და ეხმარება ხელისუფლებას ქვეყნის განვითარების პროცესში დასახული მიზნებისა და ამოცანების ეფექტიან აღსრულებაში.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ბერძენიშვილი, ა. (2011). პოლიტიკური სოციოლოგია. თბილისი: „ინტელექტი“
2. ბრუნი, გ., კატლიპი, ს., & სენტერი, ა. (2010). საზოგადოებასთან ურთიერთობის შესავალი. თბილისი.
3. ბიჭაშვილი, მ. (2006). პოლიტიკური თეორია და ანალიზის პრაქტიკა. 2006. თბილისი
4. ბალათური, გ., ბალათური, ო., (2009) სტრატეგიული დაგეგმვა სახელმწიფო მართვისა და ბიზნესის ამოცანებში. (თბილისი)
5. Cutlip S. M., Glen, Broom & Center A. H. (2007). Effective Public Relations
6. Dennis L. Wilcox, Glen T. Cameron, Bryan H., Jae-Hwa Shin; (2013). Think – public relations, New York
7. Gamson, W. A. (1998). Promoting Political Engagement. New York

REFERENCES

1. Berdzenishvili, A. (2011). Political sociology. Tbilisi: "Intellect"
2. Brun, G., Cutlip, S., & Senter, A. (2010). Introduction to Public Relations. Tbilisi.
3. Bichashvili, M. (2006). Political theory and practice of analysis. 2006. Tbilisi
4. Baghaturia, G., Baghaturia, O., (2009) Strategic planning in state management and business tasks. (Tbilisi)
5. Cutlip S. M., Glen, Broom & Center A. H. (2007). Effective Public Relations
6. Dennis L. Wilcox, Glen T. Cameron, Bryan H., Jae-Hwa Shin; (2013). Think - public relations, New York
7. Gamson, W. A. (1998). Promoting Political Engagement. New York

THE IMPORTANCE OF PUBLIC RELATIONS IN PUBLIC ADMINISTRATION AND ITS SITUATION IN GEORGIA

Elene Margalitadze,

PHD student of GTU,
margalitadzeelene@yahoo.com

Otar Bagaturia,

Associate professor of GTU
otar.bagaturia@gmail.com

RESUME

In the contemporary landscape, the multifaceted development of a nation across economic, social, political, scientific, technological, and cultural spheres hinges significantly upon a robust understanding and utilization of information communication processes within governmental frameworks. Central to the efficacy of public administration is the orchestration of public relations initiatives within governmental bodies, leveraging them as conduits for information dissemination and feedback mechanisms.

The absence of a timely and structured information dissemination and feedback system within government apparatuses engenders uncertainty and misapprehension regarding anticipated outcomes and societal trajectories. This lacuna precipitates a disengagement of citizens from governmental institutions and fosters skepticism toward their formulated agendas. Such circumstances precipitate a crisis in public relations, wherein the dearth of information catalyzes public apprehension surrounding purported issues, thereby inflating their significance beyond reality and engendering a climate of sustained discourse, ultimately culminating in adverse public sentiment.

This phenomenon represents a dynamic and irreversible progression, fertile ground for the escalation of genuine crises. In such exigencies, governmental entities are compelled to proactively saturate the informational landscape with content pertinent to public interest, undertake diligent analysis of public sentiment, steward reputation management efforts, ensure transparency and accessibility of information, and facilitate bidirectional communication channels.

Keywords: public relations, democratic governance, PR effectiveness, public administration.